

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Werken bij het COT

Schellingerhout, R.

Citation

Schellingerhout, R. (2001). Werken bij het COT. *Bestuurskundige Berichten*, 16(1), 27-28. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3234405>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3234405>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Conclusies

Het volgende beeld van de Rotterdamse planvorming in het kader van de rampenbestrijding komt uit het voorgaande naar voren. Bij de inhoudelijke beoordeling van de interne veiligheidsrapportages van de diverse bedrijven op haar grondgebied laat de gemeente een goede inzet zien. De VR'en worden opgesteld in een klimaat van goede interactie tussen gemeenten en bedrijven, hetgeen naar eigen zeggen van de gemeente een goed voorbeeld is voor de rest van het land. Betreffende de RBP'en kan echter nog wel het een en ander aangemerkt worden. De gemeente zal geenszins binnen de wettelijk vastgestelde termijn alle RBP'en gereed hebben. Gezien het aantal risicovolle activiteiten binnen de gemeentegrenzen is dit ook niet vreemd, maar desondanks zou meer prioriteit (en financiële middelen) gegeven moeten worden aan het veiligheidsbeleid. De provincie speelt in het gehele proces geen geringe rol. Zowel de VR'en als de RBP'en moeten aan haar voorgelegd worden. Een eenduidige uitspraak over hoe (goed en snel) de provincie dat doet, kunnen we hier niet geven. We hebben immers niet met de provincie hierover contact gehad. Het zal echter weinigen verbazen dat de provinciale ambtenarij niet de reputatie heeft erg snel te zijn.

De lessen uit de CMI-brand lijken voor een groot deel geleerd. Operationeel zijn verbeteringen goed zichtbaar, met name in de vorm van een nieuwe meldkamer. Bestuurlijk blijft de schoen echter wringen. Bestuurlijke prioriteit lijkt vooralsnog niet optimaal, getuige het feit dat burgemeester Opstelten bij vergaderingen van de Regionale Hulpverleningsdienst vaak verstek laat gaan.¹¹ In Nederland

blijft het in het algemeen een feit dat burgemeesters niet hun ervaring opdoen bij oefeningen (waar veel winst te behalen valt), maar tijdens zich daadwerkelijk ontvouwende drama's – denk aan Mans en IJsselmuiden – met alle gevolgen van dien.

Afkortingen:

Brzo	Besluit risico's rampen en zware ongevallen
COT	Crisis Onderzoek Team
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure
OvD	Officier van Dienst (brandweer)
RBP	Rampbestrijdingsplan
ROB	Regionaal Operationeel Basisplan
ROT	Regionaal Operationeel Team
VR	Veiligheidsrapport

Documentatie:

- * *Agenda voor de openbare vergadering van de Commissie voor Algemeen Bestuurlijke Zaken, Veiligheid en Politie*, gemeente Rotterdam, 2 november 2000.
- * *Besluit rampbestrijdingsplannen inrichtingen* (Stb.1999, 237).
- * *Besluit risico's zware ongevallen 1999* (Stb. 1999, 234).
- * *Gemeenschappelijke Regeling Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond*, 1991.
- * *Invulling operationele GHOR organisatie Regio Rotterdam-Rijnmond*, 22 november 2000.
- * Kappetijn, K., *Een onderzoek naar de bevoegdheden en verantwoordelijkheden zoals neergelegd in Wet en regelgeving met betrek-*

king tot de geneeskundige hulpverlening bij rampen in de Regio Rotterdam-Rijnmond, 1998.

* *Toelichting bij het regionaal operationeel basisplan Rotterdam-Rijnmond*, 2000.

* COT, *CMI-brand 1996*, Alphen aan den Rijn: Samsom, 1997.

Noten:

- ¹ Vergelijk de *Nota van toelichting bij het Besluit risico's zware ongevallen 1999* (Stb. 1999, 234) en het *Besluit rampbestrijdingsplannen inrichtingen* (Stb.1999, 237), art. 1.
- ² *Besluit risico's zware ongevallen 1999* (Stb. 1999, 234), art. 28.
- ³ *Besluit rampbestrijdingsplannen inrichtingen* (Stb.1999, 237), art. 7, 2^e lid.
- ⁴ *Idem*, 1^e lid.
- ⁵ De provincie heeft vooralsnog niet gereageerd op schriftelijke vragen van de auteurs hieromtrent.
- ⁶ Gebaseerd op *Toelichting bij het regionaal operationeel basisplan Rotterdam-Rijnmond*, 2000.
- ⁷ Voor uitleg hiervan: zie de artikelen *Crisis in de geneeskundige hulpverlening* en *Transparante GHOR* eveneens in dit nummer.
- ⁸ Merk op dat, ongeacht de stoffen die verbrand zijn, het inademen van rook *altijd* schadelijk is voor de gezondheid. De zinsnede "er is geen gevaar voor de volksgezondheid" is derhalve eigenlijk feitelijk onjuist.
- ⁹ COT (1997).
- ¹⁰ Gezien de informatiepositie van de auteurs kan hierover niet geheel uitsluitend gegeven worden. M.a.w.: we weten het niet zeker.
- ¹¹ Een welbekend feit binnen die kringen, hetgeen wij trouwens niet van dhr. Kooijman bevestigd hebben gekregen.

Werken bij het COT

Ruben Schellingerhout

Brandende auto's, rondvliegende stenen, schreeuwende politieagenten, blaffende honden. Niet bepaald het eerste beeld van de werkzaamheden van een bestuurskundige, dat bij je opkomt. Bij het COT zijn dit echter geen ongewone situaties. Het gevaar van een zekere beroepsdeformatie licht al gauw op de loer. Bij grote ongelukken en branden stel je je gelijk de vraag, hoe ernstig het is en of je er niet heen moet. Sinds een half jaar maak ik ook deel uit van deze club.

Ik ben er gaan werken, omdat de wereld van politie, brandweer en hulpverlening voor mij een blinde vlek was. Het werk bij het COT beloofde een kijkje achter de schermen. Een andere overweging was, dat het COT nastreeft, dat haar werk wetenschappelijk verantwoord is. Een aspect dat niet bij alle adviesbureaus voorop staat. Buiten het onderzoek is wetenschappelijke verdieping van de werknemers een belangrijk streven. Dat het COT voortkomt uit de gezamenlijke opleiding bestuurskunde van de universiteiten Rotterdam en Leiden speelt hierbij zeker een rol. De praktijk komt overeen met de voorstelling. Binnen zeer korte tijd heb ik een beeld gekregen van de werkwijze van politie, brandweer en hulpverlening en de problemen, die zij ondervinden. Het COT werkt op projectmatige basis, wat betekent dat je met verschillende onderwerpen bezig bent. Enerzijds maakt dit het werk lastig, omdat je met meerdere terreinen te gelijk bezig bent, maar aan de andere kant wordt het werk hierdoor wel afwisselend. Je krijgt bovendien sneller een beeld van de werkzaamheden dan wanneer je op één

Zelf ben ik vooral betrokken geweest bij de evaluatie van het Europees kampioenschap van afgelopen zomer en een onderzoek naar voetbalhooliganisme. De wereld van het voetbal is toch een aparte. Ik ben nooit veel naar het voetbal geweest, omdat ik nog altijd de beelden uit de jaren tachtig scherp op het netvlies had van schreeuwende voetbal supporters, massa's politie met blaffende honden en massale vechtpartijen. In de praktijk blijkt het lang niet altijd meer zo te gaan. Het merendeel van de wedstrijden verloopt volgens de politie rustig.

Crisis als uitdaging

Voor het onderzoek zijn wij bij een aantal wedstrijden ook met de politie meegelopen. Bij een aantal wedstrijden gebeurde er inderdaad weinig. Bij de klassieker Feyenoord-Ajax was het echter wat minder rustig. Wij stonden vooraan, toen de trein met Ajax binnenreed op het station bij het stadion. Het gejoel en geschreeuw was niet

van de lucht. Termen als kanker, jood en kankerhond vlogen in het rond. Daar bleef het niet bij. Na een tijdje vlogen ook flesjes en blikjes door de lucht. Hierop volgde een charge van de ME. Toen was het een kwestie van snel weglopen, voordat we klappen kregen. Niet je gewone werkdag, maar wel apart. Volgens de politie was dit ook een rustige klassieker. Het gaat er uiteraard niet iedere dag zo aan toe, maar het houdt het werk wel uitdagend, omdat je ook weet waar je het voor doet. Je probeert mensen en organisaties te helpen zich beter voor te bereiden op calamiteiten, zodat ze hier adequater op kunnen reageren als een ramp zich voordoet. Alle bestuurskundige kennis over organisaties, bestuurlijke verantwoordelijkheid en verantwoording komt hier goed van pas. Het is kortom een uitermate boeiende organisatie om te werken, niet in de laatste plaats door de collega's. Uit het inhoudelijke verhaal komt dat misschien niet naar voren maar het is ook nog eens erg gezellig. Een niet te onderschatten factor bij het kiezen van een werkgever.

Link-it! Crisis

Bij een zoektocht naar interessante websites met het thema 'crisis' komt men allereerst terecht bij een aantal algemene sites. Dit zijn grotendeels sites van onderzoeksinstituten, die het principe 'crisis' tot hun vakgebied hebben gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn de site van het Crisis Onderzoek Team (<http://www.cot.nl>), het Disaster Research Center (<http://www.udel.edu/DRC/>), de European Crisis Management Academy (<http://www.ecm-academy.nl>) en het Natural Hazards Mitigation Group (<http://www.unige.ch/hazards>). Deze laatste site is gewijd aan het onderzoek, dat de universiteit van Genève ver richt naar natuurrampen.

Hiernaast zijn er sites van de instellingen, die in het geval van een crisis een belangrijke rol vervullen. Een voorbeeld hiervan is de brandweer. Vanaf hun site (<http://www.brandweer.nl>) kun je doorklikken naar de site van het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding, die een aparte afdeling van hun site gereserveerd hebben voor crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Ook de ambulancezorg heeft een eigen website (<http://www.ambulancezorg.nl>), maar deze site is enigszins praktijkgericht. Misschien een tip voor degenen, die ambitie hebben om in die sector te gaan werken. Een goede site ten tijde van een crisis is de speciale afdeling van de nieuwssite van CNN (<http://www.cnn.com/CRISIS/>) waar men op de hoogte kan blijven van het laatste nieuws omtrent de crisis.

Soms lijken sites niets met crises te maken te hebben, maar bevatten zij informatie over een mogelijk probleem binnen een bepaald beleidsterrein. In dit kader verwijs ik naar de sites, die gebruikt zijn voor de arti-

kelen in de themabijdrage. Voor het artikel over de BRZO zijn dat <http://www.seveso.com> en <http://www.rhrr.nl>. Daarnaast staat in het artikel over de GHOR de PGHOR-afdeling van de website van het Nederlands Instituut voor Urgentiegeneeskunde (<http://www.nivu.nl/index2.htm>) centraal.

Het grootste gedeelte van de sites met het thema 'crisis' staat in het teken van één specifieke crisis, die zich in binnen- of buitenland heeft voltrokken. Bij deze opsomming beperk ik mij even tot de sites over Nederlandse crises. Hierbij valt het NRC meteen op. Deze krant heeft van elke grote ramp of crisis, die

zich de laatste jaren heeft voorgedaan een compleet dossier gemaakt met veel krantenberichten en achtergronden (<http://www.nrc.nl/W2/Lab/dossiers.html>). Zo zijn er dossiers te vinden over de Bijlmer ramp, over de IRT-affaire, over de varkenspest, over de vuurwerkramp in Enschede, over de nieuwjaarsbrand in Volendam en over de actuele BSE-crisis. Deze rampen zijn

echter ook nog wel op andere manieren op het Internet vertegenwoordigd. Zo heeft de vuurwerkramp in Enschede zelfs haar eigen startpagina gekregen (<http://enschede-ramp.pagina.nl>) van waaruit men kan doorklikken naar allerlei pagina's over gedetailleerde nieuwsfeiten tot op de dag van vandaag, slachtofferhulp, (foto)rapportages uit nationale en internationale kranten e.d. Tenslotte bestaan er ook van de twee recente parlementaire enquêtes sites. Van de Bijlmerenquête zijn bijvoorbeeld alle verhoren en het eindrapport na te lezen (<http://www.parlement.nl/bijlmer>) en ook het complete rapport van de enquêtecommissie opsporingsmethoden staat op Internet (<http://www.xs4all.nl/~respub/traa>).

Hoe je het ook wendt of keert, veel in het leven draait nog altijd om geld. Een interessant gegeven dat werken bij het Ministerie van Financiën bijzonder kleurrijk maakt. Sla de krant er maar op na. Thema's als de EMU en de invoering van de euro in Nederland, publiek - private samenwerking, de hoogte van het financieringstekort, het economisch beleid en ga zo maar door. Op de Generale Thesaurie (één van de pijlers waar het Ministerie van Financiën op gebouwd is) werk je aan onderwerpen die vrijwel elke dag de economische katernen en de opiniepagina's van de kranten beheersen. Als algemeen, macro- of micro-econoom zit je bij de Generale Thesaurie dan ook als een spin in het financieel-economische web. Je zit - als je een inbreng hebt tenminste - met de Minister om de tafel en wordt nauw betrokken bij het voeren van een samenhangend financieel-economisch en monetair beleid.

Met twee benen in de maatschappij staan.

Van alle zaken die er op het ministerie worden verricht, is de Miljoenennota ongetwijfeld de meest bekende. Het resultaat van een jaar lang hard werken van het hele ministerie, in het bijzonder van het Directoraat-Generaal van de Rijksbegroting. Bij het samenstellen van de Rijksbegroting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van burgers, bedrijven en departementen. Wat zijn de financiële consequenties van koopkrachtbehoud en van het asielzoekersbeleid? Wat kost de WAO? Om al die maatschappelijke discussies en politieke beslissingen te kunnen vertalen naar een degelijk uitgavenbeleid, spreekt het vanzelf dat je als bestuurskundige of econoom bij het Directoraat-Generaal van de Rijksbegroting meer moet kunnen dan alleen uitstekend de cijfers op een rijtje zetten.

Werken aan boeiende fiscale zaken.

Voor een fiscaal gunstig klimaat kun je gewoon in eigen land blijven. Op het Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken wordt dat fiscale klimaat immers grotendeels bepaald. Fiscale wetgeving is een belangrijk beleidsinstrument waar het gaat om de ondersteuning van de

PECUNIA NON OLET.

economie en de concurrentiepositie die Nederland inneemt ten opzichte van het buitenland. Door de toenemende internationale fiscale concurrentie en het wegvallen van fysieke grenzen worden nieuwe eisen gesteld aan het Nederlandse belastingstelsel. Bij het Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken sta je voor de uitdaging om mee te denken over belastingconcepten voor de toekomst.

De wereld achter de blauwe envelop.

Het Directoraat-Generaal Belastingdienst is het schakelpunt tussen de politiek en de Belastingdienst. Dit directoraat is de concernstaf van de Belastingdienst en daarmee verantwoordelijk voor de strategische beleidsvorming. Hier komen onder meer de adviezen vandaan over toepassing van belastingwetten. Natuurlijk vertellen we niets nieuws als we zeggen dat niemand graag belasting betaalt. Daarom proberen we belasting ook zoveel mogelijk te rechtvaardigen. Door te overleggen met organisaties van bijvoorbeeld consumenten, belastingadviseurs en ondernemers. Door continu de dienstverlening te verbeteren. Werken bij het Directoraat-Generaal Belastingdienst betekent werken voor en met de Belastingdienst. Loopbaanwisseling tussen de Belastingdienst en dit directoraat is dan ook vanzelfsprekend. Een hele leuke uitdaging voor jou. Maar beslist geen makkelijke.

Ruik jij je kansen bij het Ministerie van Financiën?

Om een organisatie met zo'n 1700 medewerkers soepel te laten functioneren, kun je niet om een stafafdeling heen: de Centrale Directies. Werk je hier, dan draag je je steentje bij aan de bedrijfsvoering en organisatie van het Ministerie van Financiën. Als we het hebben over Centrale Directies, dan kun je bijvoorbeeld denken aan functies bij voorlichting, personeel en organisatie, accountantsdienst, juridische en financiële afdelingen, kortom, bij de Centrale Directies kun je vanuit alle denkbare invalshoeken de dagelijkse gang van zaken ondersteunen. Over veelzijdig gesproken. Ruik jij je kansen bij het Ministerie van Financiën en wil je meer informatie, vraag dan de uitgebreide brochure aan, telefoon (070) 342 71 16, Korte Voorhout 7, 2511 CW Den Haag, of kijk op www.minfin.nl

WERKEN AAN DE TOEKOMST VAN NEDERLAND.

 ministerie van Financiën